

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2009. július 7. *

A C-558/07. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2007. december 17-én érkezett, 2007. október 11-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **S.P.C.M. SA**,

a **C.H. Erbslöh KG**,

a **Lake Chemicals and Minerals Ltd**,

valamint

a **Hercules Inc.** kérelme alapján

The Queen

* Az eljárás nyelve: angol.

és

a Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, M. Ilešič tanácselnökök, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, P. Kūris (előadó), J. Malenovský, J. Klučka, U. Lohmus és J.-J. Kasel bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2009. január 27-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az S.P.C.M. SA és a Hercules Inc. képviseletében D. Vaughan QC, D. Scannell barrister, M. Lohn, K. Van Maldegem és R. Cana solicitors,

- a C.H. Erbslöh KG és a Lake Chemicals and Minerals Ltd képviseletében H. Scheidmann, U. Karpenstein és F. Bredt Rechtsanwälte,
- a lengyel kormány képviseletében M. Dowgielewicz, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Parlament képviseletében I. Anagnostopoulou és A. Neergaard, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Unió Tanácsa képviseletében F. Florindo Gijón és G. Kimberley, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében P. Oliver, meghatalmazotti minőségben.

a főtanácsnok indítványának a 2009. március 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 396., 2006.10.30., 1. o.; helyesbítés: HL 2007. L 136., 3. o.; a továbbiakban: REACH-rendelet) 6. cikke (3) bekezdésének értelmezésére és érvényességére vonatkozik.
- ² E kérelem előterjesztésére az egyfelől a Franciaországban bejegyzett, a szennyvízkezelő ágazatban használt vízben oldódó polimerek gyártásával foglalkozó vállalkozás, az S.P.C.M. SA, a Németországban bejegyzett, különleges és ipari vegyi anyagok – a készítményeket és a polimereket is ideértve – forgalmazásával és nagykereskedelmével foglalkozó C. H. Erbslöh KG, az angol jog szerint létrejött, vegyi anyagokat – a készítményeket és a polimereket is ideértve – importáló Lake Chemicals and Minerals Ltd., valamint az Egyesült Államokban bejegyzett, vízben és szerves oldószerekben oldódó polimer alapú termékek szállításával foglalkozó holding, másfelől a Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs közötti, a monomer anyagok bejegyzésének feltételeire vonatkozó jogvitában került sor.

Jogi háttér

- 3 A REACH-rendelet (1) preambulumbekkezdése kimondja:

„E rendelet célja az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének, valamint az önmagukban, készítményekben és árucikkekben lévő anyagok szabad mozgásának biztosítása, a versenyképesség és az innováció javítása mellett. [...]”

- 4 E rendelet (16) preambulumbekkezdése pontosítja:

„Ez a rendelet az önmagukban, készítményekben vagy árucikkekben előforduló anyagok gyártóira, importőreire és továbbfelhasználóra vonatkozó különleges feladatokat és kötelezettségeket határozza meg. Ez a rendelet azon az elven nyugszik, hogy az iparnak a vegyi anyagokat olyan felelősséggel és gondossággal kell gyártania, importálnia, felhasználnia vagy forgalomba hoznia, amely elvárható annak biztosítására, hogy az az ésszerűen előrelátható feltételek között ne legyen káros hatással az emberi egészségre és a környezetre.”

- 5 Az említett rendelet (19) preambulumbekkezdése értelmében:

„[...] a regisztrálási rendelkezések előírják a gyártók és importőrök számára, hogy adatokat gyűjtsenek az általuk gyártott vagy behozott/importált anyagokról, ezeknek az adatoknak a felhasználásával értékeljék az ezekkel az anyagokkal összefüggő kockázatokat, valamint alakítsanak ki és ajánljanak megfelelő kockázatkezelési intézkedéseket. [...]”

6 A REACH-rendelet (41) preambulumbekzdése szerint:

„Az intermedierekre a végrehajthatóság és különleges jellegük miatt külön regisztrálási követelményeket kell megállapítani. A polimereket mindaddig mentesíteni kell a regisztrálás és az értékelés alól, amíg megbízható műszaki és hiteles tudományos kritériumok alapján kivitelezhető és költséghatékony módon ki nem lehet választani azokat a polimereket, amelyek az emberi egészség és a környezet szempontjából kockázatot jelentenek, és emiatt regisztrálásuk szükséges.”

7 E rendelet 1. cikke kimondja:

„(1) E rendelet célja az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének – beleértve az anyagokkal kapcsolatos veszélyek felmérésénél az alternatív vizsgálati módszerek elősegítését is –, valamint az anyagok belső piaci szabad forgalmának biztosítása, a versenyképesség és az innováció erősítésével egyidejűleg.

[...]

(3) Ez a rendelet azon az elven nyugszik, hogy a gyártók, importőrök és a továbbfelhasználók kötelessége biztosítani, hogy olyan anyagokat gyártsanak, hozzanak forgalomba vagy használjanak fel, amelyek nincsenek káros hatással az emberi egészségre vagy a környezetre. A rendelkezései az elővigyázatosság elvén alapulnak.”

8 A REACH-rendelet alkalmazási körét a 2. cikk szabályozza, amelynek (9) bekezdése kimondja, hogy „[a] II. és a VI. cím rendelkezéseit a polimerekre nem kell alkalmazni”.

9 E rendelet 3. cikke értelmében:

„E rendelet alkalmazásában:

1. »anyag«: olyan természetes állapotban előforduló vagy gyártási folyamatból származó kémiai elem és vegyületei, amely az anyag stabilitásának megőrzéséhez szükséges adalékanyagot és az alkalmazott folyamatból származó szennyezőt is tartalmazhat, de nem tartalmaz olyan oldószert, amely az anyag stabilitásának befolyásolása vagy összetételének megváltoztatása nélkül elkülöníthető;

2. »készítmény«: a kettő vagy több anyagot tartalmazó keverék vagy oldat;

[...]

5. »polimer«: monomer egységek egy vagy több típusának sorozatával jellemzett molekulákból álló anyag. Az ilyen molekulák széles molekulásúly-tartományban oszlanak el, amelyben a molekulásúly különbségét elsősorban a monomer egységek számának különbsége okozza. A polimer a következőkből áll:

- a) a legalább három monomer egységet tartalmazó molekulák egyszerű súlytöbbsége, amelyek legalább egy másik monomer egységhez vagy egyéb reagenshez kovalens kötéssel kapcsolódnak;

- b) az azonos molekulásúlyú molekulák kevesebb mint egyszerű súlytöbbsége.

Ennek a meghatározásnak az összefüggésében a »monomer egység« a polimerben található monomer anyag kötött formáját jelenti;

- 6. »monomer«: olyan anyag, amely képes kovalens kötést alkotni további hasonló vagy különböző molekulákkal a meghatározott folyamatban használt, érintett polimerképző reakció feltételei szerint;

[...]

- 9. »gyártó«: a Közösségben letelepedett természetes vagy jogi személy, aki a Közösségben anyagot gyárt;

[...]

11. »importőr«: az a Közösségben letelepedett természetes vagy jogi személy, aki a behozatalért felel;

[...]"

- 10 Az említett rendelet „Adatok hiányában a forgalomba hozatal tilalma” elnevezésű 5. cikke kimondja:

„A 6., 7., 21. és 23. cikkre is figyelemmel a Közösségben nem gyárthatók és nem hozhatók forgalomba önmagukban, készítményekben vagy árucikkekben előforduló anyagok, kivéve ha ezeket e cím vonatkozó rendelkezéseivel összhangban regisztrálták, amennyiben ez az előírás.”

- 11 Ugyanezen rendelet „Az önmagukban vagy készítményekben előforduló anyagokra vonatkozó általános regisztrálási kötelezettség” elnevezésű 6. cikke kimondja:

„(1) Ha e rendelet másképp nem rendelkezik, az évi egy tonnát elérő vagy meghaladó mennyiségű, önmagában vagy egy vagy több készítményben előforduló anyag gyártója vagy importőre regisztrálási kérelmet nyújt be az [Európai Vegyianyag-ügynökségnek].

[...]

(3) A polimerek gyártói és [helyesen: vagy] importőrei regisztrálási kérelmet nyújtanak be az [Európai Vegyianyag-ügynökségnek] a szállítói lánc korábbi szereplője által még nem regisztrált monomer anyag(ok) vagy más anyag(ok) tekintetében, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a) a polimer legalább 2 vagy több tömegszázalékban (w/w) tartalmaz ilyen monomer anyag(ok)at vagy – monomeregységek és kémiai kötéssel kapcsolódó anyag(ok) formájában – más anyag(ok)at;
- b) az ilyen monomer anyag(ok) vagy más anyag(ok) összmenyisége eléri vagy meghaladja az évi egy tonnát.

[...]"

12 A REACH-rendelet 8. cikke kimondja:

„(1) Az a Közösségen kívül letelepedett természetes vagy jogi személy, aki önmagában, készítményekben vagy árucikkekben előforduló anyagot gyárt, készítményt vagy árucikket előállít, és ezeket a Közösségbe behozza, kölcsönös megállapodással kinevezhet egy, a Közösségben letelepedett természetes vagy jogi személyt, hogy egyedüli képviselőjeként tegyen eleget az e cím alapján az importőrökre rótt kötelezettségeknek.

(2) A képviselő eleget tesz az importőrök e rendelet alapján fennálló valamennyi egyéb kötelezettségének is. [...]

(3) Amennyiben az (1) és (2) bekezdéssel összhangban képviselőt neveznek ki, a nem közösségi gyártó tájékoztatja a kinevezésről az azonos szállítói láncba tartozó importőr(öke)t. Ezek az importőrök e rendelet alkalmazásában továbbfelhasználóknak minősülnek.”

13 E rendelet 27. cikke értelmében:

„(1) Amennyiben valamely anyagot [...] a megelőző 12 éven belül regisztrálták, a potenciális regisztráló:

- a) gerinces állatokat érintő kísérletekre vonatkozó információ esetében mindenképpen; és
- b) gerinces állatokat nem érintő kísérletekre vonatkozó információ esetében esetlegesen,

elkéri a korábbi regisztráló(k)tól [...] a regisztráláshoz szükséges információkat.

(2) Amennyiben az információkérés az (1) bekezdés szerint történt, az (1) bekezdésben említett potenciális és a korábbi regisztráló(k) mindent megtesznek annak érdekében, hogy megállapodjanak az információ megosztásában, amelyre [...] a potenciális regisztrálónak szüksége van. Az ilyen megállapodás helyettesíthető azzal, hogy az ügyet döntőbizottság elé viszik, és elfogadják a döntőbizottsági végzést.

(3) A korábbi regisztráló és a potenciális regisztráló(k) mindent megtesznek annak biztosítására, hogy az információ megosztásának költségeit méltányos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes módon határozzák meg. Ezt meg lehet könnyíteni az említett elveken alapuló és az [Európai Vegyianyag-ügynökség] által [...] elfogadott költségmegosztási iránymutatások követésével. A regisztrálóknak csak azon információk költségeihez kell hozzájárulniuk, amelyeket a regisztrálási kötelezettség teljesítése érdekében be kell nyújtaniuk.

[...]”

14 Az említett rendelet 138. cikkének (2) bekezdése kimondja:

„A Bizottság jogalkotási javaslatokat nyújthat be, amint a polimerek regisztrálásra való kiválasztásával kapcsolatban megbízható műszaki és igazolt tudományos kritériumok alapján kivitelezhető és költséghatékony módszerek határozhatók meg, s miután jelentést tettek közzé a következőkről:

- a) a polimerek kockázata a többi anyag kockázatához képest;

- b) adott esetben a polimerek egyes típusai regisztrálásának szükségessége, figyelembe véve egyrészt a versenyképességet és az innovációt, másrészt pedig az emberi egészség és a környezet védelmét.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az alapügyben felperes vállalkozások a REACH-rendelet 6. cikke (3) bekezdésének értelmezését, és ebből következően annak érvényességét vitatják.

- 16 A Netherlands Organisation for Applied Scientific Research (TNO, alkalmazott tudományos kutatással foglalkozó holland szervezet) két szakértői véleményére hivatkozva a felperesek azt állítják, hogy a kötött monomerek már nem mutatják saját kémiai jellemzőiket, és hogy a polimerek általában állandóak és biztonságosak. Ebből következik, hogy amennyiben a REACH-rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében szereplő „monomer anyagok” kifejezést úgy kellene értelmezni, mint amely kötött monomereket jelent, vagy azokat is magában foglalja, nem lenne értelme mentesíteni a polimereket a regisztrálási kötelezettség alól, miközben a monomerek regisztrációját megkövetelik. Az ilyen értelmezés összeegyeztethetetlen volna az említett rendelet célkitűzéseivel, valamint hátrányosan megkülönböztető és aránytalan is volna.

17 A High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) engedélyezte a felperesek számára a kereset benyújtását, majd felfüggesztette az eljárást, és a következő kérdéseket terjesztette előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:

„1) Tekintettel arra, hogy a rendelet 2. cikkének (9) bekezdése értelmében a II. címben szereplő regisztrációs követelményeket nem kell alkalmazni a polimerekre, a 6. cikk (3) bekezdésében szereplő »monomer anyag(ok)«-ra történő hivatkozás alatt:

a) a kötött monomerek, azaz olyan monomerek, amelyek kötött formában találhatók, így elválaszthatatlanok a polimerektől, amelyeknek részét képezik,

b) szabad monomerek, azaz olyan monomerek, amelyek a polimerizáció maradékanyagai, és amelyek az eljárás végét követően továbbra is a polimertől eltérő saját kémiai azonosító adatokkal és jellemzőkkel rendelkeznek, vagy

c) mind a kötött és a szabad monomerek értendőek?

2) Amennyiben az 1. kérdésre az a) vagy a c) válasz adandó, jogellenes-e a 6. cikk (3) bekezdésének a polimerek gyártóira és importőreire való alkalmazása azzal az indokkal, hogy a követelmények ésszerűtlenek, hátrányosan megkülönböztetők vagy aránytalanok?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 18 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság a REACH-rendelet 6. cikknek (3) bekezdésében szereplő „monomer anyag” fogalmának tisztázását kéri.
- 19 Mindenekelőtt emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy az említett rendelkezés szerint a polimerek gyártói vagy importőrei regisztrálási kérelmet nyújtanak be a szállítói lánc korábbi szereplője által még nem regisztrált monomer anyag(ok) tekintetében, ha a polimer legalább 2 vagy több tömegszázalékban tartalmaz ilyen monomer anyag(ok)at vagy – monomeregységek és kémiai kötéssel kapcsolódó anyag(ok) formájában – más anyag(ok)at, és az ilyen monomer anyag(ok) vagy más anyag(ok) összmennyisége eléri vagy meghaladja az évi egy tonnát.
- 20 Másrészt a szabad monomereket a REACH-rendelet 6. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében regisztrálni kell, mivel önálló anyagok. Ezzel szemben a polimerek az említett rendelet 9. cikkének (2) bekezdése értelmében nem tartoznak regisztrálási kötelezettség hatálya alá.
- 21 Ezt követően rá kell mutatni, hogy a REACH-rendelet 3. cikkének 5. pontja értelmében a polimer olyan monomer egységekből áll, amelyeket a monomer anyag kötött formájaként kell érteni.

- 22 Másodsorban az említett rendelet 3. cikkének 6. pontja szerint a monomer ezzel szemben akkor minősül a 3. cikk 1. pontja értelmében vett „anyagnak”, ha szabad formában fordul elő.
- 23 Harmadsorban a REACH-rendelet 6. cikkének (3) bekezdéséből következik, hogy a regisztráció a monomer anyagokra vagy a polimereket alkotó más anyagokra vonatkozik.
- 24 Következésképpen, a polimernek az említett rendelet 3. cikke 5. pontjában szereplő és a jelen ítélet 21. pontjában idézett meghatározására tekintettel a regisztráció a monomer anyagok kötött formájára vonatkozik.
- 25 E megállapítás szempontjából irreleváns az a tény, hogy a REACH-rendelet angol és francia nyelvi változata a 6. cikk (3) bekezdésében az „unités monomériques” (monomer egységek) kifejezést használja a 3. cikk 5. pontjában szereplő „unités monomères” kifejezés helyett.
- 26 Az Európai Unió Tanácsának 2004. november 5-i 13788/04. sz. dokumentumából (5. o.) kiderül, hogy e kifejezéseket a Svéd Királyság kérésére illesztették a szövegbe. A REACH-rendelet svéd változata a rendelet 3. cikkének 5. pontjában és 6. cikkének (3) bekezdésében ugyanazt a kifejezést („unités monomères”) használja.
- 27 Ebből következik, hogy a REACH-rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében szereplő „monomer anyagok” kifejezés kizárólag a polimerek részét képező kötött monomerekre vonatkozik.

- 28 E megállapításon a rendelet szerkezetének vizsgálata sem változtat.
- 29 Ugyanis az alapeljárás felpereseinek állításával ellentétben a monomer anyagok regisztrálásának kötelezettsége nem a polimerekre vonatkozó regisztrálás alóli kivétel.
- 30 Egyrészt a REACH-rendelet (19) preambulumbekzdésének olvasata megkülönböztetés nélkül megerősíti a gyártott vagy importált anyagok regisztrálásának kötelezettségét.
- 31 Másrészt a REACH-rendeletnek „Az önmagukban vagy készítményekben előforduló anyagokra vonatkozó általános regisztrálási kötelezettség” elnevezésű 6. cikke a regisztrálás általános kötelezettségét írja elő, nem pedig kivételt.
- 32 Másfelől el kell utasítani az alapeljárás felpereseinek azon érvelését is, amely szerint az olyan értelmezés, mint amelyet a jelen ítélet 27. pontja tartalmaz, értelmetlenné tenné a REACH-rendelet 2. cikkének (9) bekezdésében előírt, a regisztrálási kötelezettség alóli, polimerekre vonatkozó kivételt.
- 33 E tekintetben rá kell mutatni, hogy az említett rendelet 6. cikkének (3) bekezdése azon monomer anyagokra vonatkozik, amelyeket a szállítói lánc korábbi szereplői még nem regisztráltak.

34 Ebből következik, hogy a regisztrálási kötelezettség nem a polimerekre vonatkozik, hanem kizárólag sajátos jellemzőkkel rendelkező monomer anyagokra, abban a formájukban, amelyben a polimerizáció előtt léteztek.

35 Végezetül a jelen ítélet 27. pontjában megfogalmazott következtetést támasztják alá a REACH-rendelet célkitűzései is, amelyeket e rendelet (1) preambulumbekzdése és 1. cikkének (1) bekezdése fogalmaz meg, és amelyek lényege az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének, valamint az anyagok szabad mozgásának biztosítása, a versenyképesség és az innováció javítása mellett.

36 A monomer anyagok regisztrálásának kötelezettsége ugyanis az emberi egészség és a környezet védelmét szolgálja, mivel ezen anyagok olyan tulajdonságokkal bírnak, amelyek azokra nézve veszélyt jelenthetnek.

37 Az a célkitűzés, hogy a versenyképesség és az innováció javítása mellett megvalósuljon az anyagok belső piacon belüli szabad mozgása, nem a „monomer anyagok” meghatározását kérdőjelezheti meg, hanem a REACH-rendelet 6. cikke (3) bekezdésének érvényességét érintheti, ami a második kérdés tárgyát képezi.

38 A fentiekből következik, hogy az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a REACH-rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében szereplő „monomer anyagok” fogalma kizárólag a polimerek részét képező kötött monomereket foglalja magában.

A második kérdésről

- 39 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy érvénytelen-e a REACH-rendelet 6. cikkének (3) bekezdése annyiban, amennyiben regisztrálási kérelem benyújtására kötelezi a polimerek gyártóit és importőreit a jelen ítélet 38. pontjában meghatározott monomer anyagok vonatkozásában.

A REACH-rendelet 6. cikke (3) bekezdésének ésszerűtlenségéről

- 40 Meg kell állapítani, hogy ez a kifogás ahhoz a kritikához kapcsolódik, amely az arányosság elvének be nem tartásával kapcsolatban fogalmazódott meg.

Az arányosság elvének be nem tartásáról

- 41 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi jog általános elvei közé tartozó arányosság elve megköveteli, hogy a közösségi jog valamely rendelkezése által alkalmazott eszközök alkalmasak legyenek a kitűzött cél megvalósítására, és ne haladják meg az annak eléréséhez szükséges mértéket (a C-491/01. sz., *British American Tobacco (Investment) et Imperial Tobacco* ügyben 2002. december 10-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-11453. o.] 122. pontja, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 42 Az előző pontban említett feltételek bírói ellenőrzésével kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a közösségi jogalkotó a jelen esethez hasonló területen széles mérlegelési

jogkörrel rendelkezik, ez pedig olyan politikai, gazdasági és szociális tényezők közötti választást követel meg, melyen belül összetett értékelést kell elvégezni. Csupán az e területen meghozott intézkedésnek a hatáskörrel rendelkező intézmények által elérni kívánt céllal kapcsolatos nyilvánvalóan alkalmatlan jellege lehet kihatással az ilyen intézkedés jogszerűségére (a fent hivatkozott British American Tobacco (Investment) et Imperial Tobacco ügyben hozott ítélet 123. pontja, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 A jelen esetben fontos megvizsgálni, hogy a jelen ítélet 38. pontjában meghatározott és a REACH-rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében szereplő együttes feltételeknek megfelelő monomer anyagok vonatkozásában előírt regisztrálási kötelezettség a rendelet céljai elérésének arányos eszköze-e.

44 Ahogyan az a jelen ítélet 35. pontjában szerepel, az említett rendeletnek az 1. cikkben meghatározott célkitűzése „az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének, [...] valamint az anyagok szabad mozgásának biztosítása, a versenyképesség és az innováció javítása mellett”.

45 Mindazonáltal a REACH-rendelet (16) preambulumbekkezdésére tekintettel meg kell állapítani, hogy a három célkitűzés közül a közösségi jogalkotó az e rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében szereplő regisztrálási kötelezettség legfontosabb céljaként az elsőt, vagyis az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmét jelölte meg.

46 E cél elérésének eszköze – ahogyan azt a REACH-rendelet (19) preambulumbekkezdése kimondja – a gyártók és importőrök számára előírt regisztrálási kötelezettség, amely magában foglalja annak kötelezettségét is, hogy adatokat gyűjtsenek az általuk gyártott vagy importált anyagokról, ezeknek az adatoknak a felhasználásával értékeljék

az ezekkel az anyagokkal összefüggő kockázatokat, valamint alakítsanak ki és ajánljanak megfelelő kockázatkezelési intézkedéseket.

47 Rá kell mutatni, hogy REACH-rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében e kötelezettség kiterjed minden olyan a Közösségben gyártott vagy oda importált anyagra, amelynek mennyisége az évi egy tonnát eléri vagy meghaladja. Ráadásul e kötelezettség független attól, hogy az anyagot veszélyes anyagként sorolták be, vagy sem, leszámítva azt az esetet, ha az anyag kifejezetten kivételt képez.

48 Tekintettel a jelen ítélet 38. pontjában megfogalmazott következtetésre, a polimerek részét képező kötött monomerek az említett kötelezettség hatálya alá tartoznak, a polimerek pedig kivételt képeznek.

49 Az emberi egészség és a környezet védelmének célkitűzését illetően mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy az anyagok regisztrálásának célja, hogy az azokat a továbbiakban felhasználó széles nyilvánosság és szakemberek jobb tájékoztatást kapjanak a kockázatokról, ebből következően pedig a regisztrálást az emberi egészség és a környezet védelmét javító intézkedésnek kell tekinteni.

50 E tekintetben megjegyzendő, hogy noha a polimerek nagy számukból adódóan gyakorlati megfontolásból mentesek a regisztrálási kötelezettség alól, ez a helyzet a REACH-rendelet 138. cikke (2) bekezdésének megfelelő felülvizsgálat során változhat, amint lehetőség lesz a polimerek kiválasztásának hatékony és gazdaságos módszere kidolgozására.

51 Így a polimereknél csekélyebb számú monomer anyag regisztrálásának kötelezettsége nem csupán az ezen anyagokhoz fűződő sajátos kockázatok megismerését teszi

lehetővé, hanem a polimerizációt követően szermaradékként megtalálható vagy a polimer esetleges lebomlása után monomer formájában visszamaradó monomerekhez kapcsolódó kockázatok megismerését is.

- 52 Ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 94. pontjában rámutatott, a polimerek Közösségen belüli előállítása esetén a felhasznált monomerek regisztrálásából adódó előny nyilvánvaló: a monomer anyagokat a Közösségen belül szabad monomerként használják fel, ezért a regisztrálási információknak ott ismertnek kell lenniük, hogy az esetleges kockázatok kezelhetőek legyenek.
- 53 Másfelől a polimereknek a Közösség területére történő behozatala esetén a kötött monomerek regisztrálásának kötelezettsége ugyancsak hozzájárul az emberi egészség és a környezet védelméhez, mivel e kötelezettség lehetővé teszi a polimerek jobb megismerését.
- 54 Emellett a monomer anyagok regisztrálásának kötelezettsége eleget tesz a REACH-rendelet 1. cikkének (3) bekezdésében említett elővigyázatosság elvének.
- 55 Az importőröket terhelő regisztrálási kötelezettség a költségeknek a közösségi gyártók és importőrök közötti igazságosabb elosztásához vezet.
- 56 Az ilyen egyenlő bánásmód elkerüli a verseny torzulását, és tisztességes versenyt biztosít a Közösségen belül.

- 57 Ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 105. pontjában rámutatott, a közösségi gyártóknak az importőrökétől eltérő helyzetükből eredő versenyhátrányokkal szembeni védelme a közösségi jogalkotó jogszerű célkitűzése.
- 58 Ebből következik, hogy a polimerekben kötött formában jelen lévő monomerek regisztrálásának kötelezettsége megfelelő eszköz a REACH-rendelet célkitűzéseinek elérésére.
- 59 Mindazonáltal meg kell vizsgálni, hogy e kötelezettség nem haladja-e meg az e célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.
- 60 A Közösségen belül valódi verseny biztosítása érdekében a monomer anyagok importőreit ugyanolyan kötelezettségeknek kell alávetni, mint amelyek a közösségi gyártókat terhelik, vagy olyan hasonló kötelezettségeknek, amelyek a költségek kiegyenlítéséhez vezetnek.
- 61 Bármely egyéb olyan rendelkezés, amely az importőrök regisztrálási költségeinek hiányát hivatott ellensúlyozni, nem szükségszerűen lenne kevésbé kényszerítő számukra.
- 62 Ugyanígy a kizárólag a Közösségen belül gyártott monomerek regisztrálására vonatkozó kötelezettség bármiféle korlátozása ellentétes volna a versenyképesség és az innováció javításának célkitűzésével, mivel a monomerek alacsonyabb áron történő, regisztrálási költségektől mentes behozatala visszatartaná a közösségi gyártókat attól, hogy ugyanazon monomerekre vonatkozó kutatást kezdjenek vagy folytassanak.

63 Ebből következik, hogy a polimereket alkotó, kötött formában megtalálható monomerek regisztrálásának kötelezettsége nem haladja meg a REACH-rendelet célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket.

64 Az alapeljárás felperesei mindazonáltal vitatják e regisztrálási kötelezettség arányos voltát, mivel szerintük egyrészt az importőrök súlyos gyakorlati nehézségekkel szembesülnek, többek között amiatt, hogy nem ismerik az importált polimer összetételét, másrészt a regisztrálási költségek elenyészők a szóban forgó anyagok mennyiségéhez és az azok forgalmából származó bevételhez képest.

65 E tekintetben elsősorban arra kell rámutatni, hogy a REACH-rendelet 8. cikkének (1) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy aki önmagában vagy készítményekben előforduló anyagot gyárt, vagy a Közösségbe importálandó árucikket állít elő, kizárólagos képviselőt nevezzen ki.

66 E képviselő teljesíti az importőröket terhelő összes kötelezettséget, akiket erről tájékoztat, és akiket onnantól továbbfelhasználóknak kell tekinteni. Ebből következően a regisztrálási kötelezettség az említett képviselőt terheli, akit a Közösségen kívül letelepedett gyártó nevez ki, és aki bírja annak bizalmát.

67 Másodsorban a regisztrálási eljárás költségeit illetően meg kell állapítani, hogy az eljárás egységes, független attól, hogy a termékeket a Közösségen belül vagy azon kívül állították elő, következésképpen annak költségei nem jelentősebbek a Közösségen kívül letelepedett gyártók vagy importőrök számára, mint a közösségi gyártók esetén.

- 68 Másfelől hogyan arra a főtanácsnok indítványának 130. pontjában rámutatott, a REACH-rendelet rendelkezik az információk megosztásáról annak érdekében, hogy csökkenjen ugyanazon anyag különböző regisztrálóinak költsége.
- 69 A rendelet (33) preambulumbekkezdése így kimondja, hogy „a regisztrációs rendszer hatékonyságának fokozása, a költségek, valamint a gerinces állatokon végzett vizsgálatok csökkentése érdekében elő kell írni az anyagokra vonatkozó információk együttes benyújtását és megosztását”.
- 70 E célkitűzés megvalósítását a REACH-rendelet 27. cikkének (3) bekezdése biztosítja, amely a költségek csökkentése érdekében előírja az információk regisztrálók közötti megosztását.
- 71 Következésképpen tekintetbe véve a lehetséges monomer anyagok korlátozott számát, az anyagok korábbi regisztrálásának a REACH-rendelet 27. cikkében előírt tizenkét éves érvényességi idejét, valamint a költségek csökkentése érdekében történő információmegosztás lehetőségét, a polimerekben kötött formában jelen lévő monomerek regisztrálásának kötelezettségéből származó költségek nem tűnnek nyilvánvalóan aránytalannak a termékeknek a tisztességes verseny számára nyitva álló piacon történő szabad mozgására tekintettel.
- 72 A fenti megfontolásokból következik, hogy a REACH-rendelet 6. cikkének (3) bekezdése nem érvénytelen az arányosság elvének megsértése miatt.

Az egyenlő bánásmód elvének be nem tartása

- 73 Az alapeljárás felperesei azt állítják, hogy noha a monomer anyagok regisztrálására vonatkozó kötelezettség egységes, a polimerek közösségi gyártói az importőröknél könnyebben elvégezhetik ezen anyagok regisztrálását, mivel ismerik termékeik összetételét, míg az importőrök a Közösség területén kívül elhelyezkedő beszállítóik jó szándékára vannak utalva.
- 74 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az egyenlő bánásmód elve megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérő módon, és hogy a különböző helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon, hacsak ez a bánásmód objektíve nem igazolt (a C-344/04. sz., IATA és ELFAA ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-403. o.] 95. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 75 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a regisztrálási kötelezettség azonos a közösségi gyártók és az importőrök számára.
- 76 Másodsorban meg kell állapítani, hogy a Közösségek területén gyártott vagy oda importált polimerekben kötött formában jelen lévő monomer anyagok összehasonlítható helyzetben vannak, mivel azok egymással felcserélhetők vagy azonosak.

- 77 Harmadsorban a közösségi gyártók és az importőrök különböző helyzetben vannak, mivel a gyártók rendelkeznek a termékeikre vonatkozó ismeretekkel, míg az importőröknek a Közösségen kívüli beszállítók általi adatszolgáltatásra kell hagyatkozniuk.
- 78 Mindazonáltal az ezen eltérő helyzetekre vonatkozó azonos bánásmódot a belső piacra vonatkozó versenyszabályok tiszteletben tartása objektíven igazolja.
- 79 Ugyanis a kötött formában található monomer anyagok importőrei és ugyanezen anyagok Közösségen belül letelepedett gyártói közötti eltérő bánásmód esetén előbbiek kedvezőbb helyzetbe kerülnének az utóbbiakhoz képest.
- 80 Ebből következően az egyenlő bánásmód elvének semmiféle megsértése nem állapítható meg, következésképpen a REACH-rendelet 6. cikkének (3) bekezdése nem érvénytelen az egyenlő bánásmód elvének megsértése miatt.
- 81 A fentiekből következik, hogy a második kérdés vizsgálata semmiféle olyan tény nem tárt fel, amely a REACH-rendelet 6. cikke (3) bekezdésének érvényességét érintené.

A költségekről

82 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében szereplő „monomer anyagok” fogalma kizárólag a polimerek részét képező kötött monomereket foglalja magában.**
- 2) **A második kérdés vizsgálata semmiféle olyan ténytet nem tárt fel, amely az 1907/2006 rendelet 6. cikke (3) bekezdésének érvényességét érintené.**

Aláírások